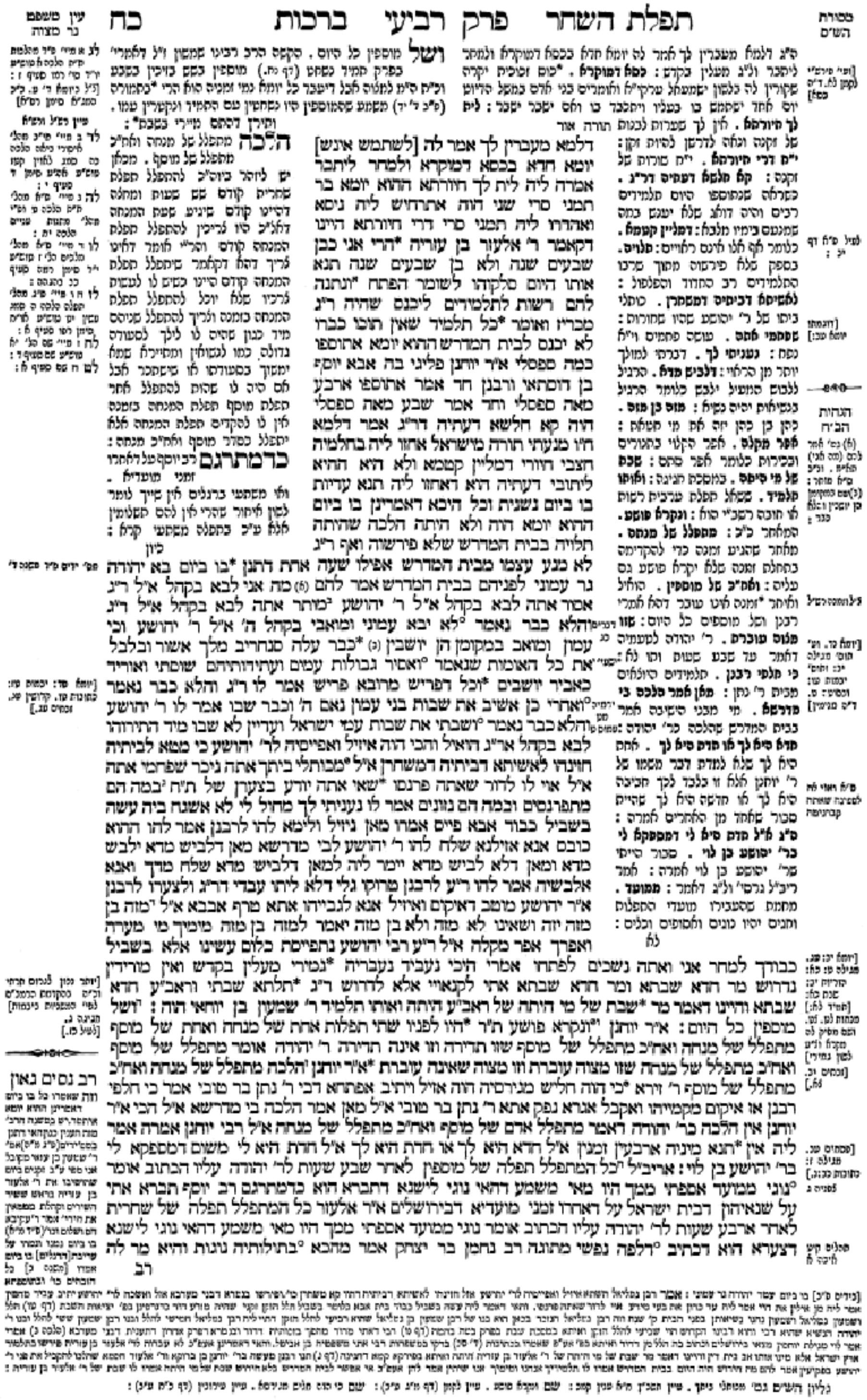
תפלת השחר פרק רביעי ברכות כח

"ישיבישע בלאט"

"שאלות" ו"מראי מקומות" על ה"דף – היומי"

ברכות כח.

דלמא מעברין לך, אי גרסינן 'מעלין בקודש ואין מורידין? עי' רש"י דלא גריס, ועי' מהרש"א, וע"ע ענף יוסף

ההוא יומא וכו', עי' בן יהוידע שזה היה יום הולדתו וגבר מזלו, ובן כמה היה עי' מילי דברכות מה שהביא מהירושלמי

הרי אני כבן שבעים שנה, ועי"ש רמב"ם פיה"מ דהיה מרוב עיונו בתורה, וצ"ע מהכא? עי"ש תויו"ט ובשם החת"ס הביאו שבדרך הטבע צ"ל הת"ח לבנים מרוב עיונם אלא שעושה להם הקב"ה, חהכא הוריד ממנו נס זה.

כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבימ"ד, ואיך ידע זאת השומר שיוכל למנוע זאת? י"א שמנע מכולם ומי שרצה באמת דחק את עצמו, וי"א שהשומר היה בודקן תחילה, או שהשומר היה רק כדי לגבות כסף.

ארבעה מאה ספסלי, ולמה מנה ספסלים ולא תלמידים? אלא שבא לרמוז למה שנאמר בסוטה מט. שמשמת ר"ג בטל כבוד התורה והוצרכו ללמוד בישיבה והוא משום שנכנסו אלו שאין תוכם כברם לביהמ"ד.

במעשה דגר עמוני, יל"ע מה קס"ד לבוא לבימ"ד לשאול אם מותר? עי' בזה תויו"ט ידים ד' ד'

וכי עמון ומואב במקומן הן יושבין, וקשה ממגילה יב: דמבואר דעמון ומואב לא גלו ממקומן? עי"ש תוס', וכן בסוטה ט., וע"ע תוס' ורמב"ן יבמות עו:.

עוד מבואר שם בסוגיא ביבמות ובסוטה שהמצרים במצרים הם אותם מצרים, ולא כמבואר פה שבלבל כל האומות? עי"ש רש"י בסוטה, ותוס' ורא"ש ביבמות, ועי"ש מאירי, ועי' ר"ש ידים ד' ד'.

וכל דפריש מרובא פריש, ומשמע דבלי זה הוי נאסר אף שהוי ספק, עי' בזה שער המלך איסו"ב טו' כא', ומנחת חינוך תקסא' ג', ועי"ש עוד סק"ח ובקומץ המנחה למהלא מחלק הכא בין אופן דהוי פירש לאופן דהוי קבוע.

והלא כבר נאמר ושבתי שבות עמי ישראל וכו', וקשה עדיין מכלל ספק לא נפקא דאולי הם כבר שבו? עי' יערות דבש ח"ב דרוש יח', וע"ע ראשון לציון על המשנה בידים.

ניכר שפחמי אתה, עי' תשב"ץ ח"א קמב' כמה ביאורים בדבר זה.

מאן דלביש מדא וכו' מזה בן מזה וכו', ועי' מהרש"א למה נקט דווקא דוגמאות אלו.

מי מערה, מהם? עי' רש"י ותוס' קידושין נח: ועי"ש תורא"ש אפר מקלה מהו? עי' רש"י ועמק הנצי"ב ספרי חוקת ב

נעבריה וכו', עי' תוס' יומא יג. מהיכן למדו לקחת דין זה לכאן, ואולי לכן כתיב לשון גמירי.

לדרוש ר"ג תלתא שבתא, וראב"ע חדא שבתא, ומה שלא נתנו לו רוב רגיל של שתי שבתות? עי' הגהות וציונים שבאמת יש שכך גורסים, וע"ע ברכת ראש ובן יהוידע.

ואותו תלמיד רשב"י הוה, ומה בא לחמדנו, ולמה הזכיו רק עכשיו? עי' בן יהוידע, ועי' עץ יוסף, ועי' נימו"י ששה עשר דברים בענייני ישיבה ותלמידים שניתן ללמוד מסוגיין.

ונקרא פושע, עי' במפרשים שזהו לרבנן, עי' פנ"י, והטעם לזה, עי' תו"י יומא לה. ומה שברי"ף לא הביאו? עי' נמוקי יוסף.

מתפלל של מנחה ואח"כ של מוסף, עי' רש"י הטעם, ועי' צל"ח מה שביאר בדבריו, ע"ע שו"ת בית אפרים או"ח סב'

אמר"י הלכה מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוסיף, וקשה כיון שכל מחלוקתם תלויה במה שנחלקו בזמן תפילת מוסיף למה לא אמר הלכה על עיקר הדין? עי' פנ"י שאגת אריה סי' יט', צל"ח ורא"ה.

עוד כמה דינים בענין זה: עי' מחלוקת ראש יוסף וצל"ח בענין אי יש להקדים מנחה למוסיף גם אם בגלל זה יאחר מוסיף לאחר ו' שעות, תוד"ה הלכה דנו במה שמאחרים ביו"כ להתפלל מוסיף ופעמים שהוא לאחר שהגיע זמן המנחה- עי' רא"ש סי' ח', רמב"ם תפילה ג' יא' ושם בכס"מ, וכשאין שהות ביום להתפלל שניהם מה יעשה? עי' מג"א רפו' ג', גליון שם ורעק"א ושאגת אריה יט'.

איקום מקמייהו ואקבל אגרא, ואיך עשה מצוה על מנת לקבל שכר? עי' פתח עיניים לחיד"א, פני שלמה, ובני יששכר סיון מאמר ה' אות יד'

דהאי נוגי לישנא דצערא הוא, וכאן פירשנו לשון צער, ולעיל אמר לשון שבר?, עי' מהרש"א מהרש"ל פנ"י וצל"ח.

ברכות כח:

ולית הלכתא כרב הונא, ומה מותר טעימה או אף אכילה? עי' רשב"א ושם בשם הראב"ד, עי' טוב"י וב"ח או"ח רפו', ועי"ש מג"א רעק"א ועוד איך ייצא ידי חובת קידוש,

מה מקום לתפילה זו, ולמה לא שאלו בפשיטות, מה אתה מתפלל? עי' בן יהוידע.

תפילות אלו חובה או רשות, וכן מתי יש לאומרם? עי' רמב"ם בפיה"מ, שיטמ"ק, מג"א וט"ז סי' קי'

שלא יארע וכו', ולא אכשל וכו', ולא אומר וכו', ולכאורה זהו כפל לשונות? עי' תורא"ש מהרש"א ובן יהוידע, וישמחו בי חברי, פירושו: עי' רש"י רע"ב ותויו"ט ומהרש"א, וכן על ההמשך, עי' מהרש"א תר"י ולבוש סי' קי'

מנעו בניכם מן ההגיון, פירושו: רש"י פי' מקרא, וע"ע ספר יוחסין מאמר שני סדר האמואים אות ה', מפרשי העין יעקב ובן יהוידע

בכל דברי ריב"ז, עי' מהרש"א, ומה שדווקא חזקיהו בא לקראתו? עי' שיטמ"ק וצל"ח,

עמד שמואל הקטן ותקנה לפני רבן גמליאל, ואיזה ר"ג הוא? עי' מלא הרועים ובספר יוחסין מאמר א'

לשנה אחרת שכחה, וקשה וכי לא היה מתפללה כל יום? עי' רשב"י דהיה כרשב"י וחבריו, ועי' רשב"ץ דגרס ירד ושכחה ונחיא שעד אז לא ירד לפני התיבה

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
לתגובות הערות והארות ולקבלת הדף בדוא"ל מידי יום ניתן לפנות ל-
7652935@gmail.com או בין הסדרים למספר - 0527652935